

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pōli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrť leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrť leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 8. septembra 1875.

O b s e g: Letošnja žitna letina v Evropi. — Letošnji pridelek medú na Kranjskem. — Pridelek svile v Kini in Japanu. — Novi Kranjski panj po Dzierzonovi osnovi. (Dalje.) — Letna šolska sporočila. — Slovensko slovstvo. — Pa le zopet na Triglavu! — Pogled na Turško bojišče. — O slovenski politiki. (Konec.) — Mnogovrstne novice. — Naši dopisi. — Noviĉar.

Gospodarske stvari.

Letošnja žitna letina v Evropi.

Pretekli mesec je bil, kakor so „Novice“ poročale, tretji veliki mednarodni trg (internationaler Saaten- und Getreidemarkt) na Dunaji. Sešlo se je iz različnih krajev svetá okoli 5000 žitnih trgovcev, kmetovalcev in družih, ki so radovedni bili, iz obravnav in poročil tega zbora izvedeti: ali se bode dalo letos iz Avstrije in Ogerskega žitnih pridelkov kaj ali nič v tuje dežele izpeljati.

Naj iz teh obravnav našim bralcem damo kratek posnetek, kakor ga je priobčil „Oest. Landw. Ztg.“

Pridelek pšenice je bil v Avstriji le srednji, za 200.000 tisoč centov manj kakor lani, na Ogerskem pa za 2 milijona colnih centov manj; po dobroti je letošnja pšenica za 4 odstotke slabeja memo lanske. Ker pa je še od lanskega pridelka obilo, tedaj ta zaloga ne bo samo le domaĉim deželam zadostevala, ampak mogoĉe bo pšenice do 6 milijonov centov v tuje dežele prodati.

Rži se je v Avstriji za 100.000, na Ogerskem pa za 700.000 vaganov manj pridelalo kakor lani; v dobroti je letošnja rž za 3 odstotke slabeja od lanske. Na ptuje se bosta dala kaka 2 milijona centov izpeljati.

Jeĉmenovega pridelka je v Avstriji in na Ogerskem za 3 milijone vaganov manj kakor navadno v družih letih; vrh tega je jeĉmen prav slab, in k večemu se ga bo dalo 1 milijon na tuje prodati.

Ovsa je v Avstriji ĉez 400.000 vaganov več od lani, na Ogerskem pa še ĉez 2 milijona vaganov manj, sploh pa je oves dober. Ker je lanskega ovsa še obilo v magazinih, se ga bo vkljub slabi letošnji letini dalo še mnogo speĉati na ptuje.

Pridelek koruze se priĉakuje bogat.

Krompirja je deževno vreme veliko pokvarilo, vendar je priĉakovati v obĉe obilen pridelek.

Iz vsega tega je gotovo, da je letošnji žitni pridelek v Avstriji in na Ogerskem srednji in da bo mogoĉe, vsake sorte žita še v tuje dežele prodati, ker letina v družih deželah Evrope ni obilna, in ĉe se cena Avstrijskega in Ogerskega žita ne bo previsoko postavila.

Poglejmo zdaj v druge Evropejske dežele, kako ondi stoji z letošnjo letino.

Severna Nemĉija je skoro vsega žita pridelala le srednjo mero, le jeĉmen, oves in posebno oljnate rastline so deloma slabo plenjale, deloma pa prav nič obrodile.

Na Bavarskem sploh pridelek še srednji ni, prav tako je tudi v deželah ob Renu, na Saksonskem in Šlezkem.

Južna Nemĉija bode precej potrebovala ptujega žita.

V Švajci pridelek še srednji ni, potrebovala bo ptujega žita več ko 3 milijone centov.

Na Francoskem je letošnja letina slabeja od lanske; vendar ne bodo Francozi tujega žita veliko potrebovali, zato, ker imajo še lanskih zalog.

Na Laškem bodo potrebovali kakih 20 odstotkov ptujega žita več kakor v navadnih letih.

Na Angleškem in Irskem je pšeniĉni pridelek za 25 odstotkov manjši, pa tudi za toliko slabeji; tudi jeĉmena, ovsa in krompirja jim bo zeló manjkalo.

Iz družih dežel, katere mnogo žita vvažvajo v Evropo, se poroĉa, da na Ruskem je bila žitna letina slaba, in da se bode komaj tretji del od tega, kakor lani, dal izpeljati v druge dežele.

Rumunija ima le piĉli srednji pridelek.

V Ameriki pa je letošnja letina bogata tako, da bode mogla prav veliko žita v druge dežele prodati.

Letošnji pridelek medú na Kranjskem.

Ĉebeloreja Kranjska že od nekdanj sloví; pridelek medú in voska šteje naša dežela med svoje boljše dohodke; najbolj v to jej pripomore ajda, na kateri ĉebelice najveĉ medú naberó. Od ajde je tedaj odvisna bolja ali slabeja letina medú.

Kolikor nam je dozda znano, vsaj iz Ljubljane in okolice njene, ne hvalijo se ĉebelarji s pridelkom letošnjim. Panjevi, v katere so lani v najboljem ĉasu ĉebele po 2 funta na dan nanesele medú, so prihajali letos le za pol funta na dan težji. Pridelek po tem takem je za dve tretjini revniši od lani. Morebiti je drugod nekoliko bolje; al ker je menda povsod ob ĉasu najzdatnejše bere premrzla burja pihala, je ona kriva slabe medene letine.

Gospodarske novice.

Pridelek svile v Kini in Japanu.

Kitajci in Japonci se hvalijo z letošnjim pridelkom svile (žide). Iz notranjih krajev Kitajskega je prišla prva svila že sredi rožnika meseca; ĉe tudi drugi in tretji pridelek se tako obnese kakor prvi, sme se priĉakovati, da Kina letos na trge v Shanghai in Kanton